

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . . 240 K

mesečno 20 .

za tuzemstvo . . . 600 .

Oglaš. za vsak mm višine

stolpca (58 mm) . . 1 K

maši oglaš. do 30 mm

stolpca (58 mm) . . .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/a

Telefon št. 72

Upravištvo:

Šte. sernova ulica št. 64

Telefon št. 86

Račun kr. pošt. ček. urada

št. 11.842

Ljubljana, 21. januarja.

Po velikih katastrofah človeštva so vedno z mogočno silo buknile na dan velike vzgojne ideje in ustvarjajoči sistemi novega rodu.

Po bolni tridesetletne vojne je nastopil z obnovo mladinske vzgoje Komensky, v izogib gnjilobe in propada svojega naroda je začel Rousseau vzgojne smernice za novega človeka, ki naj bo u-miljen in bratski, iz usmiljenja do ubožnega ljudstva je začel Pestalozzi vzgajati mladino v iniciativni svobodi duha in v vzporednosti z gospodarsko moč. V času velike nesreče je Fichte s plantetimi besedami razglašal narodno vzgojo kot odino in zadnje rešilno sredstvo za nemški narod.

Ne dvomimo, da se nekako v duhu teh velikih predhodnikov zborejo jutri v veliki dvorani ljubljanskega hotela "Union" prireditelji shoda za pravni prerod, na katerega so vabili "vse, ki imajo sree za ljudstvo".

Strahoviča je dekadencia današnje družbe. Bolna sta inteligenca in preprosti narod, inficiran je meščan in deželan. Mladina in vsa srednja generacija propada. Edmole stariši še niso popolnoma izgubili ravnotežja, četudi težko prenašajo silno pezo časa.

Po naznanjenih govorih sodeč vidijo tudi prireditelji jutrajšnje zbornice v povojni dobji splošne podivjanosti, ko išče človeštvo iz nezadovoljstva in obupa utehe predvsem v alkoholu, ki je zopet prvi vir surovosti in pravne propadlosti, v vzgoji k novemu življenju glavno sredstvo za prerod današnje družbe.

Ni dvoma, da je tudi za nas Jugoslovane dobro vzgojena mladina največja naša nada. Pri najboljših intencijah, ki jih imajo prireditelji zbornice za prerod ne smemo prezreti ogromnih težkoč, ki v splošnem moralnem kaosu grozijo uprtačiti plemenito prizadevanje.

Alkohol je glavni izvor neravnosti, ki se kaže s strašnimi posledicami v rodbini in družbi. Proti alkoholu se je pri nas že mnogo pisalo in še več govorilo. Mladina in ljudski, srednji in visoki šoli se ne vzgaja za alkohol. Žene in otroci na priporočajo očetom in bratom alkohola. In vendar celo ljudje, ki so v teoriji hudji njegovi nasprotniki, v praksi ne slede svoji teoriji. Tudi visočina cen alkoholnih pijač ne ovira, da se pri nas več pije kot kdaj prej.

Bolezen človeške družbe leži še globlje. Tudi brezmerne uživanje alkohola je njena posledica. Današnji človek je izgubil vero v samega sebe in izgubil je vero v ideale.

Po svetovni vojni so mnogi pričakovali religije socializma. Menili smo, da bo mogoče močnejše egoistične nagone človeka stalno vezati ter do najvišje časti spraviti čustva bratstva, solidarnosti in splošne človeške ljubezni. Propadel je socialistični človek, katerega naj bi odlikovala resnica, pravica, dobrota in ljubezen. Ubil ga je za dolgo dobo boljševizem.

Z boljševizmom se je rodil krščanski komunizem. Klerikalizem upa pomagati sam sebi na noge, ko uliva v ljudstvo vsako sponoževanje do samega sebe, ko mu jemlje vero v državo in narod ter v ljudi, ki delajo za socialne ideale.

Moderni človek išče tolažbe za svojo trdno dušo. Mnogi bi jo mogli najti v pravi religioznosti, katere jedro tvorijo čustva svetega, vzvišenega in večno čistega. Toda kakoraj se ta čustva obdrže, kako goje, ako je klerikalizem v Sloveniji izvor toliko nizkotnega, nečistega in nepoštenega? Kako naj postoji pri nas pravnoetni ideal, ako taš oni, ki trdijo, da so njega prvi čuvarji, z besedo in z dejanjem sistematično izpodkopljujejo vero v državo in poštenost našega javnega življenja?

Ako naj ima jutrajšnji shod za prerod kaj uspeha, je neobhodno potrebno, da se pri nas cerkev depolitizira, duhovščina pa z zgledom in dejanji prednjači novemu in prerodenemu življenju.

Tudi mi bi radi slišali od naših katolikov takih prisrčnih besed, kakršne je izrekel voditelj nemškega centra kanceler Wirth, ko je dejal na glavnem zboru nemškega katoliškega centra:

Mi vemo, da je treba politike žrtvovati, davčnih in političnih. Kritizirajmo, toda s krščansko ljubeznijo. Edinstvo naroda nad vse. Opozicija proti državi je v narodni državi moralna nezmožnost. Delo za državo je božja služba.

Papež v agoniji

PRENAGLJENE VESTI O PAPEŽEVI SMRTI

Rim, 21. januarja. (Izv.) Sinoči malo pred polnočjo se je bolezen papeža Benedikta hitoma poslabšala. Papež se je opustil in zdravnik, ki je čul v predsobl, je konstatiral na njem nenadno onemoglost srca. Izjavil je, da je nastopil proces razkraljanja in da more nastopiti smrt že tekom noči. Zato so pozvali v bolnišnico sobo načelnike vatikanskih uradov. Papež se je v tem zopet opustil in s šibkim glasom ukazal, naj se čita zanj masa. Nato je zopet izgubil zavest, ki se mu do jutra ni povrnila. Kardinal Georgi je mobil skupno z navzočimi vatikanskimi dostojanstveniki molitve za umirajočo.

Zjutraj ob 7. uri se je že zdelo, da bo papež vsak hip izdihnil. Iz Vatikana je bilo zato izdano uradno obvestilo, da papež umira. Obvestilo so brzojavno odpisali na vse papeške nunciije, da jih sporoče vladam in škofom.

Ob osmih je bil zopet konzilij zdravnikov, ki so sestavili naslednje poročilo: "Zdravstveno stanje sv. očeta se je danes ponovno poslabšalo. Bolnik je prejel zelo nemirno noč brez spanja. Proces v pljučih se je raširil. Temperatura 38,4, žila 120, dihanje 60. Marchiafava, Pignani, Cherubini, Battistini."

Tekom dopoldneva se je papež še prebudil in zahteval juhe, ki so mu jo dali. Zavzel je tudi nekaj vina, naker je zopet zadremal. Po mestu se je med tem razširila vest, da je papež že umrl. Govorice so se vzdržale v kljub demantijam iz Vatikana in nekateri poslaništva so sporočila obvestila o smrti že tudi svojim vladam. Še-le dopoldne se je dognalo z gotovostjo, da je papež — še pri življenju.

Razvoj papeževe bolezni

PRVI POJAVI PRED DESETIMI DNEVI

Rim, 21. januarja. (Izv.) O nastanku in bolezni papeža Benedikta se poroča: Papež se je bil dne 27. decembra občutno prehladil, ko je vstal ob štirih zjutraj in šel masovati v cerkev Santa Maria. Takoj po masi so se že javili prvi simptomi bolezni; papež je začel močno kašljati in od tistega dne si ni več opomogel. Bolehal je papež vse do pred tednom dni, ne da bi bil nehal dajati avdičence in opravljati svoja navadna dnevna dela.

Ko se mu je pa prodražil četrtek, dne 12. januarja bolezen občutno poslabšala in so se začeli kazati prvi znaki influence, je papeža pregovoril kardinal Gaspari, da je dal poklicati k sebi svojega osebnega zdravnika Battistinija, ki je označil bolezen kot lahko bronhialno influenco in je svetoval papežu, ki je slabotne konstitucije, naj ne zapusti postelje.

V petek zjutraj je našel papeža njegov osebni komornik ob pol šestih že obloženega. Hotel je iti masovati in je zatajeval, da se počuti znatno boljše nego prejšnji dan. In res je ves dan reševal dopise kakor navadno. Zvečer pa ga je zopet zmrznilo in šel je pred navadnim časom že počivati. Prišel je vnovič zdravnik dr. Battistini, ki pa ni našel, da bi se bila bolezen obrnila na slabše in je samo

in da mu je proti vsemu pričakovanju celo toliko odleglo, da je mogel sprejeti državnega tajnika Kardinala Gasparija.

Ob sedmih zvečer izdano zdravniško poročilo pa obnavlja zopetno poslabšanje in ugotavlja, da je stanje brezupno in katastrofa le še vprašanje par ur.

Berlin, 21. jan. (Izv.) Ob 23.50 ponoči je došlo semkaj iz Milana sledeče poročilo: Nasprotno prvim alarmantnim vestem pravi zadnja vest iz Rima ob 20. uri zvečer, da je papež še živ. Domneva pa se, da ne bo preživel noči. Papež je bil zvečer še pri polni duševni zavesti. V Rim prišli kardinali so se ob 19. uri zbrali krog njegove bolniške postelje.

Rim, 21. januarja. Iz Vatikana prihaja poročilo, da je pri papežu nastopila agonija.

Berlin, 21. januarja. (Izv.) Popoldne je Wolffov urad razširil vest, da je papež dopoldne umrl. Vest je dobila nemška vlada, ki je takoj obvestila katoliške škofofe. V parlamentu je predsednik vlade naznanil papežovo smrt ter se spominjal s toplimi besedami delovanja Benedikta XV. Tudi v Parizu so nekateri večerni listi že objavili papežovo smrt. Ob 7. uri zvečer pa je prišlo iz Rima poročilo, da je papež že živ in da je celo še pri popolni zavesti. Preuranjena vest o smrti je bila odposlana iz rimskega-nemškega poslaništva očividno na podlagi nestrnih informacij.

svetoval, naj ostane bolnik še en dan v postelji. Papež pa je bil vso soboto in nedeljo pokonci in ni opustil svojih opravil.

To se je seveda maščevalo in v pondeljek se je bolezen obrnila zopet na slabše. Opoldne je poskočila temperatura že na 39,9 C, naker sta popoldne dr. Battistini in dr. Bignami zopet preiskala papeža odgovarjala pa sta na vprašanja, kako se bolnik počuti, da ni vroka za vzemirjenje. Proti večeru je kašelj opustil in temperatura padla na 38 in papež je zopet lahko konferiral s kardinalom Gasparijem. Čez noč sta ostala v predsobl tajni komornik Migone in dr. Angeli.

V noči od pondeljka na torek se je papeževa bolezen tako poslabšala, da je bilo le še malo upanja na okrevanje. V torek zvečer je bil izdan prvi komunik, v sredo papež ni več zapustil postelje. Pred Vatikanom so se začele zbirati gručo rimskega prebivalstva, čakajoč na poročila o bolniku.

Vse evropske države se puste po svojih rimskih poslaniških dnevno večkrat informirati o stanju bolezni. Tudi bivši cesar Karl je naprosil portugalsko vladu, naj mu pošlje poročila o poteku bolezni.

Italijanski demanti o prevratu na Reki

Beograd, 21. januarja. (Uradno.) Z italijanske strani se odločno dementirajo vse vznemirajoče vesti o tem, da se z njihove strani pripravlja na Reki prevrat, ki naj bi izpremenil stanje, ustvarjeno z rapalsko pogodbo. Prijetno nam je, da moremo objaviti ta demanti ki bo onemogočil vse vesti, katere so vznemirjale našo javnost.

Vzdrževalnina za Karla

Pariz, 21. januarja. (Izv.) Veleposlaniška konferenca se bo v kratkem bavila z vprašanjem vzdrževalnine za bivšega cesarja Karla, njegovo rodbino in spremstvo. Samo za hišo, v kateri stanuje, je treba plačati dva tisoč funtov šterlingov najemnine, za prehrano vsakega člana pa dnevno 125 frankov. Karlovo spremstvo znaša 50 oseb. Veleposlaniška konferenca je mnenja, da bodo morale kriti stroške vzdrževalnine nasledstvene države. Večina držav je v to tudi že privolila, med drugimi tudi Italija.

NAŠA DELEGATA ZA GENOVSKO KONFERENCO.

Beograd, 21. januarja. (Izv.) V parlamentarnih krogih se govori, da bosta na konferenci v Genovi zastopala našo državo ministra Vola Marinković in dr. Laza Marković.

Zifina avantura pred našim parlamentom

IZJAVA ZUNANJEGA MINISTRA. — PROTIČEV GOVOR O POLITIČNI SITUACIJI. GOVOR POSL. DRJA. KUKOVCA.

Beograd, 21. januarja. Današnje sejo narodne skupščine je otvoril predsednik dr. Ribar ob 10.45. Najprvo so bila predčitana poročila verifikacijskega odseka.

Zunanji minister o nameravani Zifini avanturi.

Zunanji minister dr. Ninčić je nato odgovarjal na nujno interpelacijo posl. drja. Lukinčica o najnovejših dogodkih na Madžarskem in je izjavil med drugim: Vlada je dobila poročila o nameravani povratku Zite Habsburg na Madžarsko, ki niso bila brez vsake podlage. Smartajoč zadevo za jako resno, je takoj naročila poslaniku v Budimpešti, naj skupno s češkoslov. in rumunskim zastopnikom opozori madžarsko vladu na nevarnost in resnost položaja, ako bi se hotelo restavrirati habsburško dinastijo na Madžarskem. Tudi italijanski poslanik v Beogradu, Manzoni, je dobil istočasno od svoje vlade iz Rima instrukcijo, da mora v zmislu antihabsburškega dogovora v Rapalski pogodbi ostati stalno v kontaktu z našo državo. V danem slučaju bi bila nedvomno z nami solidarna tudi poljska vlada. Tudi velesile, ki so zastopane na veleposlaniški konferenci, so napravile v Pešti sličan korak, kakor mi. Naše mnenje je, da je vprašanje, ali naj bo Madžarska republika ali monarhija, čisto notranja madžarska zadeva, v katero se ne sme nikdo vmešavati, toda vprašanje eventualne restavracije Habsburžanov pa je stvar, ki se ne tiče samo Madžarske, ampak vseh njenih sosednih držav. Nikakor namreč ne moremo pristustiti, da bi se vrnil na Madžarsko režim, ki je izrazil strahovito svetovno klanje. Naša država hoče živeti sicer z Madžarsko v dobrem sosedstvu, zato pa je tudi naša dolžnost, da posvečamo vso pozornost korakom, ki bi mogli spraviti Madžarsko v novo avanturo. Zadnja mobilizacija nas je sicer stala nekoliko sto milijonov dinarjev, toda ves narod, od Triglava do Prespanskega jezera je takrat pokazal, da razumeva vso resnost položaja in je nastopil složno proti habsburškemu restavracijskemu poizkusu. Enako bo tudi v bodoče z vso odločnostjo odbil vsak nov podoben poizkus. (Prisrčevanje.)

Protič o politični situaciji.

Zbornica je nato prešla na dnevni red: nadaljevanje debate o vladni deklaraciji. Stojan Protič je naglašal, da je naša finančna in prometna kriza nastala iz politične krize. Konstatiral je, da je od 419 poslancev skupščine nad 100 trajno nezavzočih. Zapustili so skupščino samo zaradi tega, ker jih je vlada brskirala s poslovnikom, ki zahteva prisego. Razpravljal je o uničenju mandatov komunističnih poslancev in kritiziral postopanje s časopisi, češ, da je v Zagrebu drugačna praksa kakor v Beogradu. Razpredel je svojo teorijo o škodoželnosti ene same parlamentarne kombinacije, in sicer radikalno-demokratske, ki je danes edino mogoča ter je obsojal razdeljevanje čimnovniških mest med obema strankama, ki se baje vrši po ključu. Nato je predčital neke vesti o razoroženju Radničkovega doma v Osijeku in o šikaniranju štampe. Koncem svojega govora je pohvalil drja. Korošca, češ, da kot prometni minister sicer ni nič dosegel, vendar pa tudi ne pokvaril. Svoja izvajanja je zaključil z znano svojo revizionistično teorijo.

Seja je bila ob 13. uri zaključena. Prihodnja bo ob 16. uri.

Govor posl. Kukovca.

Za Protičem je govoril posl. dr. Kukovec, ki je odgovarjal predvsem na trditve predgovornikov, da postoji neka politična kriza. O tem ni govoril. Seveda postojte med strankami večine razlike v političnih pogledih, a to je vendar normalno. Pravi, da je bil v vladi z ljudmi, ki pripadajo sedaj grupam, ki delajo proti beograjski vladi, pa je videl, kako se večšir razlike umetno usovarjajo. Og. Kovačević in Drinković sta bila v kabinetu po največ istih nazorov, kakor on sam in njegovi kolegi. Radič, ki izkorišča grehe inteligence, katere ni iskala stikov z narodom, pa črpa kapital iz teh grehov za sebe. V dokaz zato navaja govornik svoje potovanje v Zagreb in razgovore s tamšnjimi političnimi osebnostmi. Potem kritizira izvajanja g. Protiča in drugih govornikov, ki so napadali vladu, in konča svoj govor z besedami: "Ako bomo zapravljali čas z brezplodnimi političnimi debatami, potem se bo narod vprašal kakšni so to politiki, ki hočejo sedaj spreminjati ustavo, mesto da bi ustvarjali zakone, ki so za naše življenje potrebni. Vlada naj vodi račun o gospodarskem življenju vsega našega naroda in naj ima v vidu tudi njegovo bodočnost pa bo delala dobro. (Zivahna pohvala.)

Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja bi se morala vršiti popoldne, a je bila zaradi zborovanja demokratskega kluba odpovedana in odgodena do toka dopoldne.

ZAKLJUČEK GRAŠKE PROMETNE KONFERENCE.

Građec, 21. januarja. Dela graške konference za polne liste so v šestih plenarnih sejah brzo napredovala in so bila danes zaključena. Kolikor je do sedaj znano, sklenejo Avstrija, Italija, Češkoslovaška in Madžarska skupno pogodbo, ki bo določevala v glavnem dve, oziroma enoletni enotni potni list, enoletni vizum za eno potovanje, pristojbino 10 oziroma 5 in 1 frank v zlatu, kakor tudi v pravilu odprave dokaza za potrebnost potovanja in odobrenje v naprej s strani države, v katero se potuje. Jugoslavija si je pridržala priznanje, Poljska je še neodločna, Rumunija pa doslej še ni podala izjave. V četrtek zvečer so bili odposlani gostje mesta in jih je povabil deželni glavar Rintelen na večerjo. Med nagovori je zbudil pozornost posebno govor voditelja italijanskega odposlanstva, ki je zagotavljal Avstriji v prisrčnih besedah, da jo Italija cenil. Zdal pač poznajo italijansko prijateljstvo tudi že Avstrijci.

AFRONT BOSANSKIH RADIKALCEV.

Beograd, 21. januarja. (Izv.) Kakor je izvedel vaš poročevalec iz zanesljivega vira, so na zadnji seji radikalnega kluba izjavili radikalci iz Bosne, da bodo v slučaju, ako se ugoti zahtevam muslimanov, glasovali proti budžetu. Svoje stališče so opravičevali s tem, da Bosna ni več, kar je bila, ker jo upravljajo sedaj samo Nemci in muslimani. Bosenski radikalci nameravajo torej očividno ustanoviti lastno radikalno stranko.

MADŽARSKI DVOBOJL.

Budimpešta, 21. januarja. V sled večeršnjih dogodkov v narodni skupščini je nastalo več častnih afer. Poslanec Goemboes je dal pozvati na dvoboj poslanca Benitzkega. Predsednika Gala so pozvali na dvoboj poslanca Friedrich Benitzkiv in Dimieh.

PREKINJENJE POGAJANJ Z AVSTRIJO.

Beograd, 21. januarja. (Izv.) Pogajanja med našimi in avstrijskimi delegati glede ukinitja skvestrov nad imetjem avstrijskih državljanov in ureditvi avstrijskih dolgov jugoslovanskim državljanom, so bila odgodena, ker so avstrijski delegati isli, kakor za pogajanja z Madžarsko. Kakor hitro bodo končana pogajanja Avstrije z Madžarsko, se avstrijski delegati vrnejo v Beograd.

KONEC ODBORA ZA ADMINISTRATIVNO RAZDELITEV.

Beograd, 21. januarja. (Izv.) Odbor za upravno razdelitev države zadnje dni sploh ne pride do dela. Predsednik Nastaz Petrović je sklical za danes sejo, ki pa ni bila sklepna. Udeležil se je ni niti sam. Malomarnost odbora je očividno v zvezi z dejstvom, da z 28. t. m. preneha njegova kompetenca ter preide po skrajšanem postopku v zmlisu § 135. ustave na zakonodajni odbor.

Borza

Zagreb. V izvenborznem prometu so danes notirali: Praga 515, Dunaj 8,60 — 3,70, London 1270 — 1275, Rim 1310, Pariz 2400, Berlin 153, dolarji 295 — 297. Tendencija je bila zjutraj čvrsta, pozneje pa je prišla popuščati. Beograd, valute: dolarji 73,50, marke 88, leji 53,50, devize: London 317, Pariz 612, Zeneva 1425, Praga 131, Dunaj 9,22, Berlin 87,50, Milan 327,50, Budimpešta 11. Curh, devize: Berlin 2,60, Newyork 5,15, London 21,67, Pariz 41,75, Milan 22,42, Praga 9,00, Budimpešta 0,75, Zagreb 1,70, Varšava 0,15, Dunaj 0,15, avstrijske žigosane krome 0,08. Berlin, devize: Rim 872,60 — 873,40, London 842,65 — 844,35, Newyork 190,80 — 200,20, Pariz 1623,35 — 1626,65, Svica 3896,10 — 3903,90, Dunaj 5,88 — 5,92, Praga 345,15 — 345,85, Budimpešta 29,2 — 29,38.

General Jurišić.

Podružnice v Splitu. Delniška glavnica K 50.000.000.— Rezerve okrog K 45.000.000.—.	Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Se priporoča za vse v njeno stroko spadajoče posle. Prodaja srečke razredne loterije.	Ptuju in Brežicah. Kupuje in prodaja vse vrste vrednost- nih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.	Čekovni račun v Ljubljani št. 10.509. Brzozavni naslov: Banka Ljubljana. Telefon št. 261 in 413.
---	--	--	--

Morski ropar

(Le Flibustier des Mers.)

Pri teh babjih marnjah Grogner samo zaničljivo zmigne z rameni. Tomaž pa, bodisi da je slišal te besede ali ne, se je sedaj odločil. Vrne se s svojega neodločenega potovanja po kabini nazaj k mizi in odgovori Grognerju: »Brate Grogner, bogami, hvala vam! Velika je čast... Toda prestopar sem in ni mi več mogoče odpraviti se na tako dolgo pot, niti zapustiti Severno morje...»

Po tajinstvenem in ironičnem naključju je Tomaž rabil za izgovor skoraj iste besede, kakor prej Benedek Loredan, čigar besed na mračni Tomaž gotovo ni slišal...

9

Tako je pričela pod okriljem kraljevskih topov in pred očmi kraljevskih komisarjev organizacije tiste slavne ekspedicije, ki je postala najvažnejše podjetje Flibustejcev, kakor nam sporoča zgodovina. Niti gospoda Saint Laurent ali Begon niti gospod de Cussi-Tarin nista te ekspedicije najmanj ovirala. General Grogner je zadel pravo. Južno morje nikakor ne spada več pod jurisdikcijo komisarjev francoskega kralja. Že samo s tem odhaja korzarsko brodovje izven francoskega območja.

Ekspedicija na Južno morje se je veselo organizirala dalje, pod dobrohotnimi pogledi kraljevskih komisarjev in molčečimi topovi njenega brodovja. S svoje zasidrane »Lepe pod-

lasice» je Tomaž mogel vsak dan opazovati vse priprave, kolikor ga je bilo volja. Toda vključ napetemu premišljevanju se ni mogel navaditi na novi položaj. In rdovratno se je celo branil, da bi ga bil razumel. Kako je že to? Gospodje de Cussi, Saint-Laurent in Begon so najprej tako grozeče grmeli proti vsej Flibustiji in vsem njenim članom, sedaj so pa naenkrat tako krotki in prizanesljivi in tako čudovito podpirajo to najnovejšo in največje flibustejsko podjetje in mu dajejo potuho? ... Saj tako je in nič drugače! Vsak dan prihajajo celi roji čolnov in splavov in prinašajo novo municijo, orožje, sode, zaboje in tako dalje, izkrcavajo svoje blago v ekspedicijske ladje in se prav nič ne skrivajo...

Tomaž je bil ves iz sebe in nekega dne se ni mogel več zdrževati. Ludvik Guénolé je bil nekega dne povsem presenečen, ko so ga motili v njegovi popoldanski pobožnosti in ga prišli klicati, naj pride Tomažu na razgovor o tej zadevi.

»Sveta Devica,« je Tomaž jezno pričel ta razgovor, »Sveta Devica z Velikih vrat! Kaj je res tem ljudem vse dovoljeno, meni pa nič? Ali nismo vsi enaki pustolovci in skitalci za srečo, oni prav tako kakor jaz? Brate Ludvik, kakšno je tvoje mnenje? Ali more biti kralj tako krivičen, da trpi takšno neenakost?«

Guénolé ni prav vedel, kaj naj odgovori. Bal se je, da bi bil najhujšega. Zato je porabil to priliko, ker na boljšo ni mogel upati, in je s solzami prosil in rotil Tomaža, naj se podvrže kraljevi

volji in naj pusti svoje dosežanje zločinsko in morilsko življenje. »Ne pozabi,« pravi, »On sam je govoril Petru: Kdor potegne svoj meč, bo z mečem poginil.«

»Poslušati, pokoriti se, tega ne morem,« odgovori Tomaž in gleda v tla.

Potem zmigne z rameni in se vrne k svoji prvi misli.

»Govori raje, ali ti razumeš kaj, kako je to, da je dovoljeno Flibustejstvo v Limi ali Panami, v Puerto Bella in Ciudad Realu pa je zabranjeno?«

»Kaj vem jaz?« odgovori Guénolé. »Pa če je že tako, zakaj ne odidemo v Panamo ali Limo? In zakaj nisi podpisal pogodbe s tem Grognerom, ki ti je ponujal tolikšen delež?«

Zopet pogleda Tomaž v tla. Napram Ludviku sicer ni imel mnogo prikrivati, vendar bi si bil raje jezik odgriznil, ko da ga nalaže:

»Ona ni hotela,« zamrmra.

Sedaj Guénolé ne vprašuje ničesar več.

Tomaž pa se mu vrže na prsa in ga stisne k sebi:

tembolji, ker se podaja na pot brez vsakršnega korzarskega pisma. Kralju Francije je bilo dovolj, da se brodovje obnaša med vožnjo po francoskih vodah dovolj spodobno in da ne izpali nobenega strela od Tortuge pa do Magalhãesovega preliva. Dalje naprej pa, bože moj, neka se briga španski kralj, ki je tudi dovolj močan monarh, da si varuje svoje Južno morje pred roparji in pirati, ki so si zabili v glavo, da se hočejo voziti

tam okoli. Če so ti pirati Angleži ali Francozi, ni v tem nikakršne razlike, saj sta vladila v Londonu in v Versaillesu dovolj pogosto in dovolj jasno izjavili, da takšnih slabih državljanov ne priznata in da odklanjata vsako odgovornost za njihove čine. Razven tega je general Grogner zagotovil trojico, namestniku in komisarjema, da bo takoj, čim prevozi Magalhãesov zaliv, opustil francosko državljanstvo in razvil namesto burbonske novo zastavo, zaradi katere se najbolj katoliško špansko Veličanstvo pač ne bo moglo prepričati z najbolj krščanskim francoskim Veličanstvom.

»Kakšna pa bo ta zastava?« vpraša gospod de Cussi. »Ta-le tukaj,« odgovori Grogner in razvije kos blaga, ki ga je doslej nosil zloženega v žepu. In vsi, razven drznega Grognerja, se zgroze. Kajti zastava je bila črna in je kazala na vsakem oglu belo mrtvaško glavo.

Tako so se razvijale po silil tajne pa zelo ugodne vezi med Flibustejci in kraljevimi komisarji, istimi komisarji, ki so imeli od svojega gospodarja in kralja nalogo, da najstrožje zatro Flibustejce. Toda kakor je tudi izgledalo, da sta oba komisarja in namestnik popustila od svoje prvotne strogosti, sta Saint Laurent in Begon vendar vtrajala pri svojih prvotnih načrtih in nikakor nista popustila od prvotne namere, da izpremenita korzarje v miroljubne poljedelce in koloniste. Njuna potrpežljivost in prizanesljivost je veljala edino le onim pustolovcem, ki so se uklonili kraljevi volji in obljubili, da bodo Antile čimprej zapustili ali pa se podali tako

daleč proč, da ne bo od tam nobena pritožba več dospela na kraljeva ušesa. Drugi pustolovci, ki se niso znali prilagoditi novim razmeram, so prišli pač v škodo.

Med nje je spadal tudi Tomaž Jagne. V posebni in obenem usodni naklonjenosti kralj nikakor ni pozabil na hrabrega Tomaža, ki mu ga je pred šestimi leti predstavil gospod de Gabaret, sedanji maršal Francije. Ne da bi ga hvalili brez potrebe, moramo reči, da je bil Ludvik v resnici velik vladar. Kjer je bilo potrebno, je znal bogato nagraditi, drugod pa tudi enako obilno kaznovati, če se je našel zločinec, ki je kazen zaslužil. Ko niso španske pritožbe ponehale, ampak se le vedno huje in glasneje množile, in ko je toliko oškodovancev vpilo po pomoč v Versaillesu, je kralj, ki je pravkar listal po kupu listin o tej zadevi, da diktira plemenitemu gospodu de Colbertu svoje ukaze, odprl sveženj aktov ravno na mestu, kjer je našel znano junakovo ime. Vzkliknil je, nemilo presenečen, kajti Tomaž Jagne, ki ga je nekoč kralj sam povzdignil v plemiški stan, je bil najbolj očrnilen in proti njemu so bile pritožbe najhujše.

»Kaj?« vzklikne. »Tako hraber in junaški vitez je postal navaden ropar in nepridiprav? Če je to res in če ne sledi temu grehu takojšnja pokora, potem ni v tem slučaju nobene milosti več! Naša nekdanja hvaležnost in naklonjenost ne sme ščititi nevarnega roparja, marveč nasprotno, izpremeniti se mora v pravično jezo in kazni!«

(Dalje prihodnjik.)

Vžigalice

znamke „MIKADO“, brez žvepla in fosforja, na vsaki podlagi se vžigajoče, v papirnatih ovojčkih izdeluje

tovarna vžigalic in kemikalij

družba z o. z. RUSE pri MARIBORU.

Telefon Interurban: 188.

Brzjavlj: Vžigalice.

Jadranska montanska družba

Brzjavlj: „Montana“.

d. z o. z.

Telefon št. 9.

Ljubljana, Zvonarska ulica 5 (J)

Prodaja in kupuje

na debelo:

Vse vrste kovin, rudnin in kemikalij ter vse industrijske izdelke, spadajoče v rudarsko, fužinarsko in kemijsko stroko.

Import.

Eksport.

Dular & Fabiani veletrgovina z manufakturo.

Zaloga: Skladišče Balkan, Ljubljana.

Razpis službenih mest.

Pripravljalni odbor za ustanovitev **Trgovske banke d. d. v Ljubljani** razpisuje službena mesta in sicer:

ravnatelja, prokurista, internista, arbitražerja ter še druga uradniška mesta, kot korespondentov, knjigovodij itd. ter mesto enega sluge in tekača.

Ponudbe je vposlati z navedbo dosedanjega službenega mesta in zahtevka glede plače do 20. svečana 1922. na naslov: Pripravljalni odbor za ustanovitev Trgovske banke d. d. v Ljubljani, poštni predal št. 27.

== Najstarejša spedičijska družba v Sloveniji ==

R. RANZINGER

Ljubljana spedičijska pisarna Jesenice

Podjetje za prevažanje blaga: železnice, Brzovozni in tovarni nabirni promet iz Avstrije in v Avstrijo. Zavarovanje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s posebnimi zaprtimi kabinami za pohištvo.

Brzjavlj: Ranzinger. Interurban telefon 60.

„TRIBUNA“
tovarna dvokoles in otroških vozilov
Najcenejša dvokolesa in otroški vozički raznih modelov. Sprejmejo se tudi dvokolesa in otroški vozički v polno prenovi, emajliranje z ognjem in poniklanje.

Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Tvorničko skladišče papra

nudja uz najjeftinije cijene:

Novinski papir nesatirirani

vel. 58×84 i 63×95,

Tiskovni papir srednje fini

satirirani vel. 63×95,

Kuler papir u četiri boje

vel. 63×95,

Omotni papir u rolama,

Omotni papir u arcima,

Ljepenka,

Listovni papir,

Papirnat vrecice,

Pisači pribor kao i sve

ostale vrsti papira:

ST. KUGLI (L. MILLER)

Zagreb.

Pozor, lovci!

Kupujem po najvišji ceni sledeće kože:

Kune zlatice po K 3000—4500

Kune belice po K 2500—3500

Lisičje po . . K 600—900

Vidre po . . K 1000—1800

Dilurje po . . K 100—350

Jazbece po . . K 100—160

Divje zajčje kože po K 30—50

Franc Šmalc,

trgovina s klobuki 163 b

Ljubljana, Mestni trg 24.

Kdor hoče kaj prodati

Kdor hoče kaj kupiti

Kdor išče službe itd.

— inseriraj v „Jutru“

Zaloga klavirjev in pianinov

najboljše tovaru Bösendorfer, Czapska, Ehrbar, Heise, Schweighofer, Original Stingl itd. Tudi na obroke.

JERICA HUBAD, roj. DOLENC, LJUBLJANA, Mišerjeva ul. 65.

BETON-ZELEZOBETON
VODNE ZGRADBE
ELEKTARNE
Jnž. Laurenčič & Co. STROBENO
IZRABA VODNIH SIL
ŽAGE-MLINI-ŽEZUJI-HIŠE-VILE-INDUSTRIJSKE STROBE-MOSTOVI
PRORAČUNI-NACRTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

Prometni zavod za premog

d. d.

v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in

trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah

premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za

industrijska podjetja in razpečava

I. čehoslovaški in angleški koks

za livarne in domačo uporabo,

kovaški premog in črni premog.

Naslov: 3013

Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Murska ulica 19.

JUGOSLOVANSKA UNION-BANKA

preje MARIBORSKA ESKOMPTNA BANKA

Ustanovljena leta 1872

Ustanovljena leta 1872

Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Velikovec

Aksijski kapital K 30.000.000

Rezerve K 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle

najkulantneje

Naša ekspozitura v Škofji Loki je počela poslovati dne 16. januarja 1922.